

PŘEDMLUVA K ČESKÉMU VYDÁNÍ.

Kdo pohlíží na Rakousko zvenčí, musí věřit, že se tato náhodná spleť národů roztrhne při prvním silném nárazu. A rakouští národové si počínají, jakoby též tomu věřili. Nevěří tomu však. Hluboce u sebe vědí, ví každý z nich, že se nemůže uvolnit z této zdánlivě tak náhodné spleti s ostatními, aniž by sám na sobě neutrpěl škody. Pouze naše politické strany toho nevědí. Je to naše sudba, že se dáváme komandovati politickými stranami, jež neznají naší duše a nerozumějí úloze, jež je nám přidělena mezi státy.

Je naším údělem mezi státy Evropy, abychom z vnitřní bídy našli útvar vyšší demokracie. Veškerá demokracie spočívá na poznání, že jedinec, který se uzavírá, nikdy nedospěje zcela sám k sobě, jestliže se však otevře druhým, vpustí jejich bytost do své a má sílu, aby se oddal, aniž by se sebe vzdal, teprve tím právě se zase nalezne, zcela podivuhodně rozšířen. Dosud se tedy činily pokusy o demokracii vždy jen v téměř národě. Ale o národech platí totéž,

co platí o jedincích. Jako se jedinec úplně vyplní teprve stykem s druhými, pomáhaje jim, účinkuje na ně, přijímaje jejich účinkování, tak si uvědomí též národ teprve na druhém, co spočívá v něm samotném, a čím více usilují národy o sebe navzájem, tím více se každý šíří a zvyšuje. Evropu dosud teprve očekává tento pokus, uplatnit myšlenku demokracie teď také v poměru národů. Ostatní státy s tím ještě otálejí, každý musí ještě dříve vyříditi všelicos doma. My však s tím nemůžeme již čekat, neboť my budeme mít doma teprve tehdy, když se nám tento pokus podaří. Podaří-li se však, vykonali jsme tím pro Evropu veliké dílo. Neboť pak bychom stvořili útvar, který se dá rozšířiti ve Spojené Státy Evropské.

Mnozí si to v tichosti přejí. Než přání nepostačuje, pokud se nestane politickým chtěním. Musíme se naučiti chtít Rakousko. Musíme se naučiti přisvědčovati si vzájemně. Musíme se naučiti poznání, že žádný z našich národů si nepomůže lépe, než když radostně přisvědčí ostatním.

Ve Vídni, 14. března 1912.

Hermann Bahr.